

Socjetajiet Religjużi fiż - Żejtun

Kitba ta' Frans Zahra

Gl-Kongrezzjoni Missjunarja ta' Ġesu' Nazzarenu ġiet imwaqqfa minn Marija Ġużeppina Curmi, imwielda l-belt Valletta fil-15 ta' Ottubru, 1864, iżda wara ftit żmien, imhabba li missierha, Pawlu, kien sar Sindku taż-Żejtun, allura l-familja kellhom jiġu jghammru hawn. Dak iż-żmien Ġużeppina kellha xi 5 snin. Id-dar taghhom kienet fi triq Sant' Anglu.

Il-hajja u t-tfulija ta' Ġużeppina kienu wahda ordinarji, bhal ta' kull tfajla oħra ta' l-eta taghha. Xejn ma kien jidher li 'l quddiem ghad twaqqaf kongregazzjoni ta' sorijiet, tant li mohħa aktar kien li tipprepara d-dota. Marija Ġużeppina minn dejjem kienet bniedma sempliċi, karitattiva u timxi bi hlewwa ma' kulhadd. Xhieda ta' dan, il-passi li għaddiet minnhom sakemm waqqfet il-kongregazzjoni. Mela, żewġ sorijiet ta' l-Ordin ta' San Ġużepp (Bormla) fejn kienet tmur skola, kienu seġrin Lourdes. Hi xtaqet tmur maghhom, u meta l-ġenituri raw ma min kienet seġra, hallewha tmur. Ġużeppina tghid "li hasset gibda straordinarja għat-talb, matul dawk is-sieghat ta' talb fis-skiet mal-madonna. Ġesu' Nazzarenu hares lejha u habbha, u f' qalbha, fit-talb hassitu jghidilha 'Ejja u imxi warajja'. Kif kienet hemm, għal dik is-sejha, habbtet il-bieb tal-Kunvent tal-Immakulata f'Lourdes, iżda l-volonta ta' Alla kienet mod ieħor.

Determinata twettaq il-pjan tal-Mulej, fl-1895 (issa kellha 31 sena) bdiet tlaqqa' tfal biex tghallimhom il-katekiżmu, u tippreparahom għall-hajja. Dan kollu kienet taghmlu d-dar. Sfortunatament tal-familja ma tantx kienu qed jiehdu ġost b'dawk it-tfal f'darhom. Tkellmet għalhekk ma' l-Arċipriet u dan ghenha, billi ofrilha żewġt ikmamar. Dan nistghu "nghidu" kien il-bidu ta' dak li tabilhaqq għamel il-Providenza Divina, permeżż taghha. Il-fundattriċi tas-Sorijiet Ġesu' Nazzarenu kienet minn familja nobbli u ta' lussu fl-għajxien, u bla dubju ma kienu faċli għal xbejba bhal dik li tinhall minn dan l-ambjent ta' hajja. Iżda għall-imhabba ta' Alla, Ġużeppina kienet lesta taghmel kollox. Matul dan iż-żmien il-faqar kien jinħass sew. Mhux darba jew tnejn meta kienet toqrob l-ewwel tqarbina (il-Preċett) kienet tiehu t-tfal għand il-hajjata u tghidilha: "hu hsieb il-hwejjeġ ta' dawn it-tfal u jien inhallsek ta' kollox". U kemm kienet iżur

morda r-rahall u tghinhom bil-karita'.

Il-kuntlarju ma kienu biss ġej għaliha minn naha tal-familja, iżda wkoll mill-awtoritajiet, tant li damet ftit mhux hazin biex tigi aċċettata l-idea taghha.

Talbet u talbet ... mhux Ġesu' stess qalilha "... min jitlob, jaqla' ... u l-hsieb taghha - għax kienet opra ta' Alla, minkejja d-diffikultajiet, irnexxa. L-ewwel dar li serviet ta' l-Istitut kienet f'numru 12 Triq San Piju X, illum dar privata. It-tieni dar li marru fiha bhala l-Istitut kienet, fejn attwalment jabita l-Arċipriet (wara l-Knisja). Marru fiha fl-1915 wara sentejn li kienu ilhom fi Triq S. Piju X. Fit-13 ta' Gunju, 1917, marru fil-Palazz tal-Markiz Testaferrata Bonici (tal-Bon Kunsill). Mhabba ċertu ċirkostantzi, u fl-istess hin, għaliex Madre Curmi dejjem kellha jberren f'mohħa l-hsieb li l-Kongregazzjoni jkollha l-Istitut taghha permanenti, bl-għajnuna ta' Alla, pero mhux minghajr tahbit u qtegh il-qalb. Fid-29/3/1925, tqieghdet l-ewwel ġebba ta' l-Istitut tallum, mill-Arċisqof Mauro Caruana. L-ewwel quddiesa fl-Istitut saret fis-16 ta' Lulju, 1930 mill-Arċisqof Mauro, li wara bierek l-Istitut. Dak iż-żmien direttur (it-tieni wiehed) kien Mons. Depiro, il-fundatur tas-Socjeta Missjunarja ta' San Pawl.

Iż-żerriegħa li Ġesu' Nazzarenu zera fil-Fundattriċi kibret u qed taghti frott. Il-fundattriċi flimkien ma' l-ewwel sorijiet kellhom għal qalbhom it-tagħlim tal-katekiżmu u l-formazzjoni għaž-żgħažagh, tagħlim nistrani u missjoni ma' tfal u l-foqra. Sa ftit ilu wkoll l-Istitut laqgħa fi hdanu xi refugjati mill-Bosnija, Somalja u l-Iraq. F'dan l-Istitut jsibu kenn ukoll nisa mmarginati bit-tfal taghhom, tfal, tfajliet, anzjani, u dawk kollha li jitolbu l-għajnuna meħtieġa.

L-Istitut Ġesu' Nazzarenu joffri servizzi u attivitajiet lill-parrocca, u b'mod speċjali liz-zona ta' San Girgor. Xi sorijiet jgħinu fit-tqarbin lill-morda u jagħmlu "home visits". Xi sorijiet huma mpenjati

Guzeppina Curmi

b'hidma fost l-adoloxxenti, li minn Sibt ghal Sibt jiltaqgħu fl-Istitut fejn flimkien jaqsmu dak li l-Mulej jirregala. Jghinuhom jiżviluppaw id-doni u t-talenti, u fuq kolloxx li jsibu qalb ta' omm, fejn għalihom l-Istitut jsir it-tieni dar tagħhom. Numru ta' sorijiet huma dedikati għax-xogħol delikat u qaddis għat-thejjija ta' l-Ewkaristija: l-Ostji. Hawn diversi parroċċi li jagħmlu użu minn dan is-servizz tas-sorijiet ta' Ġesu' Nazzarenu.

Il-lum il-gurnata l-Kongregazzjoni ma nsibuhix biss Malta (Żejtun, M'Xlokk, ir-Rabat u B'Kara) iżda wkoll barra; l-Kanada u l-Peru, fejn mhux biss jagħtu l-ewwel għajnuna meħtieġa, iżda wkoll li jwasslu l-Kristu fejn għadu mhux ltaqgħux miegħu. Il-qofol tal-hajja ta' dawn is-sorijiet mhux biss xogħol u appostolat, iżda wkoll hin ta' gabra biex fil-hemda jkomplu għixu l-Faqar, il-Kastita u l-Ubbidjenza, u fil-hajja komunitarja jibqgħu mixjin fit-triq iservu lil mahbub Ġesu' Nazzarenu.

Is-sorijiet jizzu hajr lill-benefatturi, u hbieb Żwieten tal-ġenerożita' kbira li dejjem urew magħhom. "J'Alla Ġesu' Nazzarenu u Santa Katarina jkomplu jixhtu hafna barka u ġid tas-sema fuqkom u fuq il-familji tagħkom" temmet tghidilna l-Madre.

Hajr lill-Madre Phylis Agius u Sister Maurizia Cassar.

Uljed il-Qalb ta' Ġesu'

Marija Tereza Nuzzo, il-fundattrici tas-sorijiet Uljed il-Qalb ta' Ġesu', twieldet fil-11 ta' Mejju 1851, bint Pawlu u Luiza Marrocchi, it-tnejn ta' nisel Taljan. Kellha sitt huta oħra. Hi kienet it-tieni wild. Zijitha, Rozina (oht missiera) kienet fethet skola għat-ftal zghar fil-Belt, u Tereza kienet ta' għajnuna kbira għal zijitha. Tereza, f'għajnejn zijitha, kienet tfajla ntelligenti u kapaċi. Zijitha mardet u mietet fil-4 ta' Marzu 1867, u r-responsabilita' tat-tgħallim issa waqgħet fuq Tereza. Bdiet tiehu hsieb hi l-iskola. Dan il-pass orjentataha għall-hajjitha. Iżda Marija Tereza, sa minn ċkuniha, xtaqet thaddan il-hajja konsagrata (missiera miet fis-27.3.1876, u ommha fit-8.6.1881). Hi xtaqet tidhol soru tal-klawtura, mal-Benedittini tal-Birgu, iżda Mons. Pietru Pace (Isqof ta' Ghawdex, li kien il-konfessur tagħna, u aktar tard sar Arcisqof ta' Malta) ma kienx tal-istess fehma. Il-Providenza Divina kellha pjan iehor għaliha. Kemm Mons. Pietro Pace, u warajh Mons. Robert Caruana Gatto - li kien il-

konfessur / direttur spiritwali (wara Mons. Isqof Pace) tagħha - mexxewha pass pass fit-triq li Alla kien ippreparalha ... u waslet!

Bit-tama li xi xbejbiet jingħaqdu magħha, Marija Tereza, bdiel tfittex xi dar. Sabet wahda zghira qrib il-Knisja tal-Kuncizzjoni l-Imsida. Nfethet fid-9.11.1902. Kuginuha, Enrico Nuzzo, kellu post qrib il-Knisja tal-Madonna tas-Samra l-Hamrun. Kien xtaq jagħtiha għal xi opri speċjali. Xtaqha f'idejn is-sorijiet Agostinjani, bl-obbligu li jgħallmu l-katekizmu lit-ftal, iżda dawn m'aċċettawx. Għalhekk offrieha lil Maria Tereza, u din aċċettat. Fid-29.4.1903, xahrejn wara li miet Enrico, Marija Tereza u xi xbejbiet oħra, dahlu f'dik id-dar tal-Hamrun. Bil-hsieb li tigbor kolloxx f'post wiehed, id-dar tal-Imsida u l-iskola tal-Belt għaddew għal Hamrun. L-ewwel vestizzjoni u professjonijiet tal-voti saru fil-21.11.1903. Il-Fundattriċi, u Madre Generali għaddiet minn "kalvarju" u umiljazzjonijiet. Biżżejjed wiehed jgħid li mħabba xi lmenti li hi ma kienetx qed tibni finanzjarju sod, Madre Tereza Nuzzo, tnehhiet minn Mons. Arcisqof, issa Mauro Caruana, u qieghed Madre, soru oħra ta' Kongregazzjoni differenti: tat-Terzjarji Frangiskani (illum Frangiskani tal-Qalb ta' Ġesu'). Każ iehor, il-fundattriċi giet mibghuta iż-Żejtun. Haġa bħal din ma tantx kienet tghodd għall-fundattriċi bejn għax kienet marradija u wkoll mħabba l-eta'. Hawn kien hawn grupp ta' novizzi - kien issir in-Novizzjat, u saħansitra Madre Tereza ma thallietx tagħmel kuntatt man-novizzi. Madre Nazzarena Gouder tat-Terzjarji Frangiskani damet tmexxi l-Kongregazzjoni tlett snin u nofs. Wara, l-Arcisqof hatar bhala Superjura Generali, Madre tal-Ordni Sagra Familja - Madre Geltrude. Iżda l-erwieh tajbin qieghdin f'idejn Alla, u kif jgħid is-salm 117, "Il-Mulej miegħi, hu l-għajnuna tiegħi, u nħares b'wiċċi minn quddiem lejn l-eghdewwa tiegħi ... Dawruni minn kull naha rassewni; imma f'isem il-Mulej irbathom ... Haqarni tassew il-mulej, imma ma telaqnix għall-mewt ... Dan hu bieb il-Mulej; il-gusti jidhlu minnu ..."

Meta kienet qed toqrob it-72 sena, fil-10 ta' April 1923, taht attack ta' puplesija u dahlet mill-ewwel fi stat ta' agunija. Seba tjiem wara, it-Tlieta 17/4, mietet. Biex nigbru min kienet din il-fundattriċi, biżżejjed il-kumment ta' wahda mis-sorijiet zghazagh ta' dak iż-żmien: "Mal-mewt tagħha fhimt tassew kemm kienet mahbuba mis-sorijiet kollha. Fil-komunita' kulhadd jibki u jigbru xi oggett tagħha biex izzommuhom rikordju". Giet midfuna l-għada, f'qabar

tal-Kongregazzjoni, fi-Ċimiterju ta' l-Addolorata.

U ż-Żejtun? Wara d-dar li l-fundatriċi fethet fil-Hamrun, it-tieni komunita' ta' sorijiet imwaqqfa kienet dik taż-Żejtun. L-ewwel dar li kellhom kienet fi triq Beland, li fiha damu żmien qasir. Minn hawn, fid-9.6.1908 (90sena ilu) saret l-inawgurazzjoni tat-tieni dar. Kienet f'numru 7, "Dar San Ġużepp" fi Triq Sant' Anglu. Infethet bhala skola, u biex jiġi mgħallem il-katekiżmu, iżda aktar tard kellha tkun ukoll Orfanatrofju. Kien f'din id-dar li l-fundatriċi ġiet mibghuta għal xi żmien. Fost il-benefatturi ta' din id-dar nsibu lill-Arcipriet Dun Lawrenz Degabriele, waqt li Dun Nazzarenu Curmi, hu l-fundatriċi tas-Sorijiet ta' Ġesu' Nazzarenu kien imur iqaddsilhom l-quddiessa fil-kappella. Fiz-Żejtun, it-tagħlim lill-ulied il-foqra kien fi hsieb il-Knisja qabel ġew fostna dawn is-sorijiet. Fi Triq San Luċjan, id-Djocesi kellha dar kbira. Fl-1819, il-kappillan Dun Bartilmew Sant inkariga lill Dun Alwig Camilleri biex jgħallem xi haġa lit-tfal, inkluz id-duttrina. Mhabba n-numru ta' tfal il-post sar żgħir ... u ngħataw il-post attwali li miegħu għandu Knisja "ta' l-Ispirtu s-Santu". Biex sehħ dan l-Arcisqof Mattei, il-kavallier Meginos u magħhom ingħaqad il-poplu Żejtuni lkoll taw s-sehem tagħhom (bhala tiffkara waqt li fuq barra fil-hadid tal-gallerija hemm l-ittri P.Z.F. iġġiffieri "Populus Zeitonensis Fecit", fuq ġewwa f'wahda mill-kmamar hemm bassoriliev bix-xbiehat ta' l-Isqof Mattei u l-Kavallier Meginos). Meta l-Gvern kien ha f'idejha il-tagħlim, għax fiz-Żejtun ma kienx hawn post adattat biex iservi ta' skola, il-Knisja offriet id-dar ta' Triq San Luċjan. Meta l-Gvern bena l-iskola, li qiegħda pass l-isfel, ma riedx iċedi lura d-dar u dahlet l-Qorti. Il-Knisja rebhet l-kawza.

Ta min jghid li fi żmien il-kolera d-Dar serviet ukoll ta' sptar. Id-dar kienet adattata għall-

Kongregazzjoni, għax kellha knisja magħha, dedikata lill-Ispirtu s-Santu., zghira iżda artistika li taf il-bidu tagħha lil ċertu Giovanni Cassar fl-1610. L-għamla attwali saret fl-1688 fuq disinn tal-arkitekt Lorenzo Gafa'. Is-sorijiet dahlu f'din id-dar fl-1920. Fl-1940 (fl-14 ta' Lulju) f'din il-Knisja twaqqfet l-Esposizzjoni permezz tal-mibki Mons. Dun Salv Grima - haġa li baqgħet attwali. Minn din id-dar / kunvent hidmet is-sorijiet ma kienetx biss ma' tfal orfni (għax kien ukoll orfanatrofju) iżda iwettqu laqgħat ta' formazzjoni, iservu ta' Day Centre għat-tfal u Baby Club, jiltagħgu tan-Neokatekuminali, għandhom skola, għalkemm mhix qiegħda mal-kunvent, u jieħdu hsieb ukoll il-katekiżmu, barra hidmiet ohra fil-parroċċa.

Il-Kongregazzjoni tas-sorijiet Uljed il-Qalb ta' Ġesu', barra hawn Malta nsibuha wkoll fil-Libja, Ruma, l-Indja u l-Kenja.

Hajr lil Sister Candida Sacco.

Is-Socjeta tal-Qalb Imqaddsa ta' Ġesu'

Kien is-26 ta' Ottubru 1978 meta s-Socjeta' tal-Qalb Imqaddsa ta' Ġesu', giet iz-Żejtun, xi xaharejn biss qabel ma spicċa minn Arcipriet Mons. Pantaleone Orland.

Wara l-Kunsill Vatikan II, is-Socjeta' tagħna harsat lejn l-għeruf tagħha u hadet diversi deċizzjonijiet. Wahda minnhom kienet li tohrog mill-kunventi kbar tagħha u s-sorijiet jibdeu jgħixu fi djar zghar qalb il-poplu halli jkunu preżenza fil-parroċċa. Għaldaqstant is-Socjeta' f'Malta bdiet thejji ruhha biex tiehu dan il-pass. Wara li rajna hafna djar f'diversi lokalitajiet, il-ghazla waqgħet fuq din id-dar fiz-Żejtun.

LEO
IRONMONGERY

106, Toni Zahra Str, Zejtun ZTN 08. • Tel: 673493

We Stock:
Plumbing and
Electrical Fittings,
Water and Oil Based Paints,
Carpentry Goods,
Cement and
Asbestos Material,
Key Cut.

Is-Socjeta tal-Qalb Imqaddsa ta' Gesu'

Il-fundatrici taghna, Santa Madalena Sofija Barat, twieldet f'Dicembru 1779 fil-belt żghira ta' Joigny, Franza. Barra li kienet umli hafna, kellha qalb kbira u Alla żejinha wkoll bid-don ta' l-inteligenza u l-kapaċita' li tgħarbel il-verita, kwalitajiet li tant kellha bżonn fil-pozizzjoni taghha ta' fundatrici. Kienet tifhem, taghder thobb u tapprezza kull persuna, hekk kienet taf tohrog it-tajjeb min kulhadd.

Faqgghet ir-revoluzzjoni Franciża. Kienet kbira biż-żejjed biex tifhem il-hsara u taqlib soċjali f'pajjiżha u fid-dinja kollha, li kienu għaddejjin minnu. L-ghan taghha kien li bit-tagħlim tressaq mill-ġdid il-poplu lejn Alla.

Biex tilhaq l-ghan ewlieni taghha, il-glorifikazzjoni tal-Qalb ta' Gesu', u l-qdusija tal-membri tas-Socjeta', Madalena Sofija għazlet l-edukazzjoni kemm tas-sinjuri kif ukoll tal-fogħra, l-ghoti ta' rtiri fid-djar taghha u kuntatti ma' persuni li jiltaqqu magħhom permezz ta' xogħol. Il-lum fid-djar taghna dan il-ghan għadu jintlahaq sewwa. Is-Socjeta' kibret malajr u l-lum tinsab fil-hames kontinenti.

Fl-1903 is-Socjeta' tal-Qalb ta' Gesu' fethet l-ewwel kunvent f'San Giljan. Fl-1946 beda b'mod żgħir, it-"Teacher Training College" li aktar tard, fl-1954 mar fil-kulleġġ mibni apposta f'tal-Virtu'.

Fil-parroċċa taz-Żejtun għamilna hafna xogħolijiet skond ma kien hemm bżonn, dejjem b'ghan ta' edukazzjoni, kemm spiritwali u kemm soċjali. Fost affarijiet oħra għamilna hafna snin niehdu hsieb ix-xiri u l-bejgħ ta' kotba religjużi fil-knisja biex nikuraggixxu l-qari. Tagħlim tad-dutrina f'żoni

differenti, lit-tfal b'xi diżabilita jew l-imqarbin. Kellna wkoll kuntatti ma' emigranti li rritornaw u t-tfal tagħhom riedu jitghallmu l-katekizmu iżda ma kinux jafu bil-Malti. Id-dar taghna hi miftuha għal kull min għandu bżonn ta' xi għajnuna, ġieli ġew nies għal għajnuna bil-lejl, u f'dawn il-hinijiet tara il-fragilita tal-bniedem u l-kobor ta' Alla.

Il-lum in-numru taghna hawn Malta naqas hafna - fil-komunita' ta' hawn iż-Żejtun, qieghdin erba' biss kollha nużaw il-Karta Anzjan!!

L-erba' li ahna ngħatu servizz bhala Ministri Straordinarij tat-Tqarbin, kemm fil-knisja kif ukoll fid-djar. Norganizzaw żewġ gruppi ta' talb, wiehed fid-dar stess u l-iehor miz-żoni. Gruppi oħra u individwi jagħmlu użu mill-kappella taghna.

Nghinu tfal li għandhom bżonn ta' għajnuna fl-edukazzjoni speċjalment fil-lingwa Inġliża. Din l-aħhar sena, b'kollaborazzjoni mal-Giżwiti u bil-għajnuna ta' voluntiera qieghdin ngħallmu tfal li għandhom bżonn ta' għajnuna fix-xogħol ta' l-iskola. Ġeneralment din l-għajnuna tingħata fuq bażi ta' individwi.

Waqt li t-tfal ikunu jitghallmu, l-ommijiet jiltaqqu ma' wahda mis-sorijiet u joqogħdu jiddiskutu bejniethom. Ahna nemmu li jekk l-omm tkun kapaċi tmexxi il-familja taghha tajjeb, il-familja timxi l-quddiem. Dawn in-nisa għandhom hafna x'joffru lis-socjeta' Maltija, kull ma jkun hemm bżonn hu li xi hadd jiggwidahom.

Ix-xogħol dejjem jiżdied, u hemm għatx hafna għat-tagħlim, pero ahna għandna hafna limitazzjonijiet fosthom li ma għandiex vokazzjonijiet u allura ma nistghux inżidu max-xogħol li diġa qieghed isir għax il-hajja komunitarja tiehu l-ewwel priorita. Il-hin għat-talb personali u komunitarju hu l-qofol tal-hajja taghna.

Hajr lis-Superjura Sister Doris Cassar.

Il-Ġiżwiti fiż-Żejtun

Nibdeu biex ngħidu xi haġa dwar il-fundatur tas-Socjeta' tal-Giżwiti - Inigo Lopez de Loyola. Twield fl-1491 fir-regjun Bask ta' Spanja. Fl-1521 waqt battalja ta' Pamplona, Inigo (Inazju), soffra

minn griehi gravi f'saqajh u kellu joqghod hafna żmien fis-sodda biex jikseb sahtu. Ma seta' jaghmel xejn, hlief joqghod jaqra ... u l-uniċi kotba li sab id-dar kienu "Il-Hajja ta' Kristu" u "Il-Hajja tal-qaddisin". Kienu żewġ kotba li bihom, providenzjalment ikkonverta ... minn biniedem tad-dinja sar pellegrin missjunarju ghal Kristu.

Wara li ddeċieda li jiddedika hajtu ghas-servizz ta' Kristu, Inigo, ghadha lejl quddiem il-Madonna fis-Santwarju ta' Monserrat, fejn halla x-xabla tiegħu u biddel hwejjġu ma' dawk ta' wiehed tallab. Iddeċieda jmur Gerasalemm biex ixandar il-Vangelu. Wara li wasal Gerasalemm, l-awtoritajiet tal-Knisja hemmhekk, ma hallewhx joqghod aktar minn gimghatejn, u ghalhekk kellu jerga' lura lejn Spanja. Ta' 30 sena ddeċieda li jerga' lura l-iskola biex ikun jista' jiehu tagħlim biżżejjed biex "jghin l-erwieh".

Bejn 1527 u 1535 insibuh fl-Universita' ta' Parigi. Hemmhekk gabar madwaru grupp ta' hbieb minn pajjiżi differenti. Dawn saru l-ewwel nukleu tal-Kumpanija ta' Ġesu' (Gizwiti). Fil-15 ta' Awissu 1534, is-seba' kumpaniji ngabru fil-kappella ta' Mon Marte fejn waqt quddiesa għamlu wiegħda li rabtithom biex jghixu fil-kastita', u l-faqar, u biex immorru Gerasalemm jagħmlu hidma misjunarja. Iddeċidew ukoll li jekk ma jkunux jistgħu jmorru Gerasalemm, minflok imorru Ruma, u joffru ruhhom biex jassistu il-Papa.

Fl-1537 dawn il-hbieb ingabru Venezja fejn ġew ordnati Saċerdoti. Minhabba li kien hemm ġwerra bejn Venezja u t-Torok, il-pelegrinaġġ lejn Gerasalemm kien impossibli, ghalhekk ideċidew li jfittxu l-aprovazzjoni tal-Papa biex isiru ordni reliġjuż ġdid. Fis-27 ta' Settembru, 1540 il-Papa Pawlu III ifirma il-bolla "Regimini Melitantis Ecclæsiæ", u l-kumpanija ta' Ġesu' sarret Ordni Reliġjuż ġdid fil-Knisja. In-nies malajr bdiet isejjilhom patrijiet Gizwiti. Mil-bidu, dawn il-patrijiet xterdu mad-dinja biex ixandru il-Vangelu f'inhawi fejn qatt ma kien imxandar Kristu: l-Indja, il-Gappun, il-Brazil, iċ-Ċina ... Fl-Ewropa ukoll hadmu l-Gizwiti, speċjalment fl-Edukazzjoni u biex iwasslu ir-riformi tal-kunċilju ta' Trentu, u wkoll biex irribattew it-tagħlim ta' Luteru u oħrajn. Fil-preżent hawn iktar minn 20 elf Gizwita mad-dinja kollha, u mdaħħlin f'hafna appostolat, fost oħrajn, hidma missjunarja, eżerċizzji spiritwali, tagħlim f'Universitajiet u skejjel, hidma parrokkjali, hidma għall-promozzjoni tal-gustizzja ...

Il-Gizwiti fiż-Żejtun

Il-komunita Gizwita fiż-Żejtun bdiet fit-30 ta' Novembru 1989. Xtaqu li jifflu kumunita' fejn ikunu qrib hafna nies u jghixu kemm jista' jkun b'halhom, biex ikunu jistgħu jibnu kuntatt dejjem mill-qrib. B'dan il-mod isiru aktar relevanti fil-pastorali tagħhom. "Xtaqna wkoll li nifflu dar f'rahal fejn ma kienx hemm patrijiet qabel" qalli Fr. Edgar, u u kompli "din il-kumunita' taħdem biex igib il-quddiem il-gustizzja fis-soċjeta' maltija billi tippova tifhem l-għeruq ta' problemi ta' ingustizzja li jeżistu f'Malta, u tikkontribwixxi biex dawn il-problemi jiġu iffaccjati".

Il-Kumunita' li hawn fiż-Żejtun tikkonsisti minn 3 patrijiet: Fr. Pierre Grech Marguarat, Fr. Pawlu Pace li hu il-provinċjal tal-Gizwiti f' Malta u Fr. Edgar Busuttil. Huma jghixu f'dar sempliċi, imma li hija qrib tan-nies – Numru 7, Sqaq San Adeodato. Għalkemm id-dar qisha "mohbija" fil-fatt mhix, mhux biss għax qiegħda man-nies / mal-ġirien, iżda ukoll u speċjalment, għax hafna huma dawn iż-żgħażaġ miż-Żejtun, u min-barra iż-Żejtun, li jattendu f'dik id-dar u flimkien mal-patrijiet jorganizzaw attivitajiet għatfal Żwieten, speċjalment dawk li joqghodu qribhom.

L-attivitajiet jinkludu crafts, loġhob, għajnuna fil-qari, harġiet, talb ... Jiġu organizzati ukoll attivitajiet għal kbar bħal ma huma harġiet kulturali. B'dawn il-modi il-ġenituri jiġu mghejjuna jifhemu lil uliedhom. Il-patrijiet jagħtu sehem tagħhom fil-Parroċċa billi jgħaddu ukoll kull nhar ta' Hadd u jgħarru meta meħtieġ.

Hajr lil Fr. Edgar Busuttil.